

Oponentský posudek na diplomovou práci

Autorka
MARTÍNKOVÁ Zuzana

Název práce
Horažďovické obyvatelstvo a jeho každodenní život v období raného novověku

Diplomová práce vznikla v semináři doc. Kiliána a navazuje na předchozí úspěšnou bakalářskou práci, věnovanou rovněž obdobné tematice, ale na případu Manětína. Posuzované dílo představuje přínosný badatelský příspěvek k poznání raně novověkých Horažďovic. Jedná se o metodologicky i stylisticky výborně zpracovanou studii. Práce, obsahující 81 stran se 402 poznámkami pod čarou, je ještě doplněna 32 přílohami na XXIII římsky značených stránkách. Pečlivě zpracované přílohy dokumentují text práce bohatými reprodukcemi, grafy a kopiemi dobových archiválií. O důkladné přípravě svědčí desetistránkový seznam pramenů a literatury. Autorka po krátkém historickém úvodu k dějinám Horažďovic a po komparaci s celkovým demografickým vývojem v českých zemích, přechází k vlastnímu tématu. Pokouší se o úspěšnou rekonstrukci demografického vývoje sledovaného poddanského města v 17. – 18. století. Základním pramenem k její práci je soubor 36 matrik v digitalizované formě, matrik převážně česky psaných a v originále uložených v SOA. Stěžejními sledovanými prvky její práce jsou přechodové rituály, které – jak autorka zdůrazňuje – byly ve sledované barokní době 17. – 18. století zcela zásadní a nesmírně důležité. Těmto sledovaným záležitostem odpovídá i struktura kapitol: narození dítěte, křest, výskyt křesťanských jmen, problematika kmotrů stejně jako nemanželských dětí. Významným sledovaným přechodovým rituálem jsou svatby, spojené i se svatebními smlouvami, a pochopitelně pohřby, přičemž autorka v rámci možností sleduje i příčinu úmrtnosti, ale také odkazování majetku pozůstalých.

Závěrem připojuji ještě pár dalších poznámek. Strana 5 – nemyslím, že by lidé umírali mnohem častěji než dnes, spíše dříve. Oceňuji i krátkou ale výstižnou analýzu základní literatury. Strana 8 – překvapuje mne, že tak zajímavá zpráva, jakou je zápis písaře Azafa o požáru města nebyla vydána tiskem? Strana 9 – jaké spojenecké vojsko proniklo do města? Strana 10 – vyskytovaly se v Horažďovicích nějakí evangelíci po vydání tolerančního patentu? Strana 33 – zajímavě je doložena problematika tzv. zmrhaných čili svobodných matek a s tím související otázka mimořádně krutě trestané infanticidy. Strana 38 – na základě jakých pramenů autorka soudí, že úterý bylo nejšťastnějším dnem v týdnu. Strana 48 – překvapilo mne, jak hluboká byla pověřivá víra v upíry, tzv. revenanty. Strana 49 – kuriózní a poměrně málo známý je i důvod prodloužené lhůty mezi smrtí a pohřbem. Dodávám, že právě strach z pohřbení zaživa byl důvodem pořizování zvonečků v barokních márnících. Strana 51 – překvapuje i finanční náročnost pohřbu, jehož náklady se nelišily vlastně od svatby. Strana 59 – zajímavá je i problematika dluhů po nebožtíkovi i časté případy vydědění. Martínková dochází k přesvědčivým demografickým údajům, které potvrzují i výsledky podobných studií v rámci českých zemí. Předností její práce je využití citátů z pramenů, jejichž staročestina oživuje a přesvědčivě ilustruje autorčin text. Jeden malý faux pas se objevuje v anglickém shrnutí. Protestanty nenutili k přestupu na křesťanství (christianity – str. 70), protože už křesťany byli, ale nutili je ke konverzi ke katolicismu.

Svůj posudek shrnuji do jediné věty: výborná a přínosná diplomová práce.

V Plzni dne 29. 5. 2017

Prof. PhDr. Jan Kumpera, CSc.